

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، آلتی
آیلغی (۳۵) غروشدر .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، آلتی
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه مراقق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ابدلین یازیلر اعاده
اولونماز .

المجله

س ۱۳۳۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیه در .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ع ادیب اشرف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۸۴

۲۳ ربیع الاول ۱۳۳۲

پنجشنبه

۶ شباط ۱۳۲۹

جلد ۱۲

اخطارات

رساله مزدن آلتدیغی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلر هر هانکی برغزته طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک ، امضالری واضح و اوقوناقلی
اولسی و آبونه صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلر
آدرس لرینک فرانسزجه ده یازلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمان نه یه دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدیرلمسی رجا اولنور .

(هر شيك اك ايستى باباجم ديه هيچ برشى ياباماق) ، تكلف (ايميتلى ايشى براقوب زحتلى واهيتسى ايشلرله اوغراشمق) ، عجله ، مالايعنى ايله اشتغال ، طوروب طوروركن كندىنى بلالره ، تهملرله معروض قيلمق ، تشدق (طبعاً فصيح اولمادىنى حالده آورود چانلاتارق فصاحت طاسلامق) ، تفهق (جوق اى سويليه جكم ديه الفاظى براعتنا واداي مخصوص ايله آغزندن جيقارمق كه اولكيسى كي بونى ده اكثر خطباين ياپيور) ، عصيت ، آبا ايله تفاخر ، عزاء جاهليت ايله تعزى (كه قوم و قبيله ايله تفاخر در) ، اوتككنه بريكنه روبرو مداحلق ، سخريه واستهزا ، صراء وجدال ، خصومت ، فحش وسب ، هر كيمه اولورسه اولسون لغت ، بونلرك كاوه سنه وسيله اولان متابعت هوى الخ شريعت فضائل اجتماعيه ومدنيه صاحبي اواق ايچون بزى يالكز بونلرله مكلف ايتيور . بنای اجتماعي ييقلماز اساسلر اوزرينه قورمق ايچون اخوت اسلاميه يي اخوت نسيبيه تفصيل

ايتش وفخر كائنات صلى الله عليه وسلم افندمن (المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضه بعضاً = مؤمنلر يكديكره نسبة ديوار طاشلري كييدر . بربرنى طوتارلر) و (المؤمنون كرجل واحد اذا اشتكى رأسه اشتكى كله واذا اشتكى عينه اشتكى كله = مؤمنلر تك بر آدمه بكززلركه باشى آغريسه بوتون وجودى مضطرب اولور ، كوزى آغريسه ينه بوتون وجودى مضطرب اولور) كي احاديث شريفه ايله بوتون مؤمنلري برك بنايه وبرتك جسده تشبيه بوپورمش اولدقلرندن اخوتك لوازمندن اولان « اصلاح ذات البين » ايله « تعاون وتناصر » وامور عامه وخاصه يي « مشورت » له تقرير و « امربالمعروف » ايله « نهى عن المنكر » كي خصوصيات ده اهميه حظه اك بويوك مرتبه يي احراز ايدرلر . بوتون مسلمانلر فرداً فرداً عمومك خادمي اولقله ، امور وشئون عامه يي اصلاح و تقويم ايتكله مكلفدرلر . دين اسلامده عامه نك فائده ويا ضررينه تعلق ايدن خصوصياته « نه لازم ؟ » ديمه نك يري يوقدر .

(من اصبح وهمه غير الله فليس من الله ومن اصبح لايهم بالمسلمين فليس منهم = هر كيم اك زياده دوشونديكي ، اك زياده ايت اهتامى اللهك غيرى اوليوريرسه اللهه نسيبتى يوقدر . هر كيمك مسلمانلرك احوال وشئونى كنديسنه درد اولماز اولورسه اولردن دكلدر) حديث شريفنك مسلميني اعزاز و تقويه مالميله ، بدليليله ، لسان وقلملريله چاليشمقده تهاون كوسترلرله نهمدهش توبىخ اولدينى ايجه دوشونولسون . الحاصل فرصتى فوت ايتكسزين « دائرة اسلام داخلنده تجددات » مزى اجرايه مسارعت ايدلم . زيرا خيراته مسارعتله مأمورز . سلاح ديانتله ، سلاح اخلاق ايله ، سلاح علم ايله ، سلاح صنعتله ، سلاح تجارتله ، سلاح فلاحته كندمزى تجهيز ايدلم . طورمايوب چاليشمق بزدن . فوزونجات ده كندى دينك حاميسى اولان الله ذوالجلالدين . (ان تنصروا الله ينصركم ويثبت اقدامكم) احمدنيم

سؤال - جواب

معلم عطا افندى نك ايكنجى سؤالنه جواب

سؤال : خضر حقنده حقيقت ندر ؟

جواب : خضر ك « عليه السلام » اسمنده ، سبب تلقينده ، نسيبنده ، عصرنده ، نبوتنده ، حياتنده علمائى امت آردسنده اختلاف واردر .

اولا اسمنده اختلاف واردر : وهب بن منبه : اسمى « بلياً » در ديور ؛ ابو حاتم السجستاني : اسمى « خضرون » در ديور . بعضلري « ارميا » ، بر قسمى « عاسر ، معمر » ، ديكر برى « اليسع » ديور . حق اسمنك « احمد » اولديغنه بيله قائل اولان واردر . مشهور اولان اسمى « بلياً » در .

ثانياً سبب تلقينده اختلاف واردر : خضر خاء معجمه نك فتحي وضاء معجمه نك كسرله بليانك لقبى در . خاتك كسرى وفتحي ايله برابر ضادك اسكانى ده جائزدر . بليانك خضر ايله تلقيبى بعضلرنجه اوزرنده اوتوردىنى اوت يشيل يشيل اهتزاز ايتديكندن ناشيدر . بعضلرنجه بلياً كوزلا كندن ، يوزينك پارلاقلىدن ناشى خضر لقبى آلمشدر . ابن حجر عسقلانى قول اولى ، خطابى قول ثانى يي ترجيح ايديور . قول ثانى ارجحدر . بليانك لقبى اسمنه غلبه ايتش ، اسمى اونودلمشدر . خضر ك كنيه سى بالاتفاق ابو العباس در .

ثالثاً نسيبنده اختلاف واردر . بعضلرينه كوره حضرت آدمك صلبى اوغليدر . بوقول متروكدر . بر قسمنه كوره قابل بن آدمك « عليه السلام » اوغليدر ، بوقول ده مقبول دكلدر ؛ وهب بن منبه

كوره بلياً بن ملكان بن فالع بن شالح بن عابر بن ارفحشد بن سام ابن نوح « عليه السلام » در ، اسماعيل بن ابى اويسه كوره خضر : معمر بن مالك بن عبده بن نصر بن الازددر ؛ ديكر بر قوله كوره خضر : خضرون بن عمائل بن النور بن العيص بن اسحق بن ابراهيم « عليهم السلام » در ؛ بعضلرنجه حضرت هارونك « عليه السلام » سبطنددر ، بوقول بعيددر ؛ ابن اسحقه كوره خضر : ارميا بن خليفادر ، ابن جرير بوقولى رد ايديور ، ابن ابى لهيعه دن مروى اولديغنه كوره فرعونك قبزينك اوغلى در . حقى فرعونك صلبى اوغليدر ديهن بيله واردر ؛ ابن شويدين ولد فارسدن اولدينى مرويدر ؛ بعضلرنجه حضرت ابراهيمه ايمان ايدوب انكله برابر بابل ديارندن هجرت ايدنلردن برينك اوغلى در ؛ بر قسمى ده حضرت آدمك در دنجى اوغليدر ديور ؛ الياسك برادرى اولديغنه و پدرى اسمى مالك اولديغنه قائل اولانلرده واردر . بعضلرنجه پدرى فارسى ، والده سى روميه وياخود بالعكس پدرى رومى ، والده سى فارسى در . نسيبتى تعيين بك كوچدر .

رابعاً عصرنده اختلاف واردر . ابن جرير انطبرى خضرى فريدون ايامنده اولديغنى حكايه ايديور ، بعضلري حضرت ابراهيم زماننده بولسان ذوالقرينك وزيرى ايدى ديور . ذوالقرنين بر قومه كوره فريدون اولقله ايكي قول برلشمش اوليور ؛ ديكر بر قومه كوره حضرت سليمان عليه السلام عصرنده ؛ بعضلرنجه كستارب بن لهراسب زماننده در . بر طائفيه كوره حضرت موسى عليه السلام عصرنده در . قول صحيح حضرت موسى عليه السلام عصرنده اولمى در . قرآن كريمده حضرت موسى عليه السلام ايله قصصلى خبر ويريلان و « فوجدا عبداً من عبادنا » نظم جليلى ايله علوقدرى بيان بيوريلان

عبد صالح ، جمهور مفسرین قولہ و احادیث صحیحہ نک دلالتہ کورہ ،
خضر علیہ السلام در .

بعضلہ نجہ قرآن کریمہ ذکر اولئان ذات خضر اولیوب بشقہ
بر عالم در ، بعضلہ نجہ خضر ایله قصصلری بیان اولئان موسی حضرت
موسی علیہ السلام اولیوب بلکہ موسی بن میشا بن یوسف ابن یعقوب
بن اسحق بن ابراہیم « علیہم السلام » درکہ برنجی موسادر ، و بی در ،
حضرت یوسفک حقیقی در . نته کیم نونفا البکالی بوکا قائلدر . فقط صحیح
بخاریده بیان اولدیغنه کورہ صاحب خضر اولان موسی حضرت
موسی علیہ السلام درکہ پدری عمران اولوب لاوی بن یعقوب اسباب
طنددر .

خامساً نبوتہ اختلاف واردر : بر قسمہ کورہ « وما فعلتہ
عن امری » نظم جلیلی موجبہ خضر علیہ السلام بی در . نته کیم
ثعلبی نبی اولدیغنه قائلدر . نبوتہ قائل اولانلر مرسل اولمسنده اختلاف
ایدیورلر . ابن عباس و وهب بن منہدن کلان اثرہ کورہ نبی غیر مرسلدر ،
اسماعیل بن ابی زیاد و محمد بن اسحق کلان اثرہ کورہ ہم نبی ،
هم مرسلدر . قومہ ارسال اولونمشدر . ابن الجوزی بو قوله یاردم
ایدیور . صوفیہ دن بر جماعتہ کورہ ، حنابلہ دن ابوعلی بن ابی موسایہ
کورہ ، ابوبکر بن الانباریہ ، قشیریہ کورہ خضر : ولی در ؛
ماوردی اوچنجی بر قول اولمق اوزرہ خضرک ملائکہ دن بر ملک
اولدیغنی بیان ایدیور ؛ بعضلہ نجہ نبی اسرائیلدن و یابناء ملوکدن ایدی ،
تزهید ایدرک تارک دنیا اولدی . ابو الخطاب : ملک میدر ؟ نبی میدر ؟ عبد
صالح میدر ؟ بیله میورز دیور . اکثر قوله کورہ خضر ولی در .

سادساً حیاتہ اختلاف اولونمشدر : علمادن بر طائفہ ، صوفیہ
وزہادہ کورہ خضر بر حیاتدر .

محققین علمایہ ، اسلاف دن بر جماعتہ ، اکثر اهل حدیثہ کورہ
خضر وفات ایتمشدر . نته کیم : بخاری ، ابوحیان ، ابو الخطاب
ابراہیم الحربی ، ابن المناوی ، ابن الجوزی ، علی بن موسی الرضا ، ابو
الفضل المرسی ، ابوطاهر العبادی ، ابویعلی الحنبلی ، ابوبکر بن العربی ،
ابوبکر بن النقاش ، شیخ الاسلام الحارانی و سائر محققین حیات خضر
انکار ایدیورلر .

حیات خضر حقندہ هیچ بر حدیث صحیح یوقدر .

۱ — دارقطنی ، « رواد بن الجراح عن مقاتل بن سلیمان عن الضحاك
عن ابن عباس » طریق ایله ابن عباس دن زمان رجالہ قدر بر حیات
اولدیغنی نقل ایدیور ایسده اصول حدیثہ واقف اولانلرہ معلوم اوله جنی
وجهلہ اهل علم ارہ سنندہ بو طریق طریق واهی در ، شایان احتجاج
دکدر . رواد : ضعیف ، مقاتل : متروکدر ، ضحاكده ابن عباس دن
ایشتمه مشدر .

۲ — خضر ایله یاسک (علیہما السلام) هر سنہ موسمده اجتماع
ایتملری ، خضرک دکزده ، یاسک قرده اولدیغنی بیان ایدن حدیثده
صحیح دکدر . رواتندہ عبدالرحیم بن واقد ، ابان واردر . هر ایکسیده

متروکدر . اگر اجتماع صحیح اولسه یاس علیہ السلامکده بر حیات
اولمسی لازم کابر . حالبوکه یاس علیہ السلامک برحیات اولمسنہ اهل
علمدن بر فرد قائل دکدر .

۳ — عقیلک بیانی اوزرینه : « عبدالله بن معمر عن ثور عن
خالد عن کعب » طریق ایله کعبدن « الخضر علی منبر من نور بین البحر
الاعلی والبحر الاسفل » خضر بحر اعلی ایله بحر اسفل بنندہ نوردن
بر منبر اوزرنده در « سوزی مروی ایسده عبدالله بن مغیره منکر
الحديثدر . عقیلک انلر حقندہ اصلی اولمیان شیئی تحدیث ایدردیور .

۴ — ابن شاهینک « درت نبی بر حیاتدر ، ایکسی سماءه ،
ایکسی ارضده در . سماءه اولانلر عیسی ایله ادريس ، ارضده اولانلر
خضر ایله یاس علیہم السلام در . » مآلندہ کی روایتک سندی ضعیفدر .
اهل علمجه شایان احتجاج دکدر .

۵ — نبی افخم صلی اہ علیہ وسلم افندمن حضرتلری ایله خضرک
اجتماعی و مشارالیک اهل بیتہ تعزیه کلسی حقندہ ابن عبدالبرک
تمهید ذکر ایتدیکی حدیث ائمہ حدیثدن ابو الخطابک تحقیقی وجهلہ
موضوعدر . بو حدیث « عبداہ بن المحرز عن یزید بن الاصم عن
علی » طریق ایله بیان اولنیور . ابن المحرز متروکدر . مسلمک
تخریجی وجهلہ ابن المبارک ابن المحرز حقندہ « فلما رأیت کانت بعرة
احب الی منہ » دیمش ، نجاستی کورمکی ابن المحرز کورمکه ترجیح
ایتمشدر . خضرک موسی علیہ السلامدن بشقہ بر نبی ایله اجتماعی ثابت
دکدر .

۶ — ابن ابی الدنیانک « مکحول عن انس » طریق ایله تخریج
ایتدیکی یاس علیہ السلامک فخر المرسلین افندمن حضرتلریله اجتماعی
حدیثده ابو الخطابک تحقیقی وجهلہ موضوعدر .

امام احمد دن ، یحیی بن معین دن ، اسحق بن راہویہ دن ، ابو
زرعیہ دن بو حدیث تکذیب اولونمشدر .

محققین علمانک سندلری ، دلیللری بیان ایدلم :

۱ — ابوبکر النقاش تفسیرندہ علی بن موسی الرضا ایله ، محمد
بن اسماعیل البخاری دن خضرک وفات ایتدیکی نقل ایدیور .

۲ — امام المحدثین محمد بن اسماعیل البخاری خضرک وفات ایتدیکی
شوحدیث ایله استدلال ایدیور : قال صلی الله علیه وسلم . ارايتکم لیلکم
هذه فان علی رأس مائة سنة لا یبقی علی وجه الارض احد . — رواء البخاری .
حدیث شریف موجبہ فخر رسل افندمنک حدیث شریفی ایراد ایتدیکی
تاریخن دن اعتباراً بر یوزنده هیچ بر فرد باقی قالمیه جقدر . امام بخاری دن
خضر ایله یاسک برحیات اولدقلری صورولمش ، مشارالیه « نصل
اولور ؟ » جوابی ویرمشدر .

۳ — ابو حیان تفسیرندہ : جمهورہ کورہ خضر وفات
ایتمشدر ، دیور . ابو الفضل المرسی دنده خضرک وفات ایتدیکی
نقل ایدیور . چونکہ خضر برحیات اولسیدی هر حالده نبی ذیشان
افندمنه کلسی ، اکا ایمان ایتسی ، اتباع ایتسی ، لازم کله جک ایدی .

۱۰ — تفسیر اصنہائی ده حسن بصریدن خضرک وفات ابتدکی روایت اولونمشدر .

۱۱ — شیخ الاسلام الحرائی منهاج السنهده محققین علما الیاس ایله خضرک «علیہما السلام» وفات ابتدکارینه قائلدرلر . الله ایله مخلوقات آرسنده خلق ، رزق ، هدایتی ، نصرتی خصوصنده بشردن هیچ بر فرد واسطه دکدر . رسل کرام انجیق تبلیغ رسالتده واسطه درلر . سعادت آنجیق طاعت رسل ایله حاصلدر . خلق ، رزق ، هدایتی ، نصرتی الله تقدیرایددر . بوایسه رسلک حیاته ، بقاسنه توقف ایتمز دیور . الحاصل محققین علما ، اعظم محدثین خضرک وفاته قائل اولیورلر . بوخصوصده آیات کریمه واحادیث شریفه دن بش دلیل ایرادایدیورلر :

۱ — وماجعلنا لبشر من قبلك الخلد . — صدق الله العظيم .

۲ — واذاخذ الله ميثق النبيين لما آتيتكم من كتاب وحكمة ثم جاءكم رسول مصدق لما معكم لتؤمنن به ولتنصرنه . — صدق الله العظيم .

۳ — ارايتكم ليلتكم هذه فان على رأس مائة سنة لا يبقی على وجه الارض احد . — رواء البخاری ؛ صدق رسول الله

۴ — والذي نفسي بيده لو ان موسى كان حياً ما وسعته الا ان يتبعني . — رواء احمد ؛ صدق رسول الله

۵ — اللهم ان تهلك هذه العصابة لا تعبد في الارض — رواء البخاری ؛ صدق رسول الله

خضرک بقاسی ذاتاً قاون طبعته ، حیات حقنه کی سنت الهیهه مخالفدر . فی الواقع وراء طور طبعته خارق عاده ممکن ایسهده مرحالده انی نص قاطع ایله اثبات الیک الزمدر . یوقسه نص قاطع بولونمیان خوارق عاده مسلماً تلقدده قبول اولته ماز . دنیاده اره صره کوریلوب کوزدن نهان اولان هیچ بر بشر یوقدر . خضر حکایه لرینه کلنجه بونلرک مذشی یا صوفیه کوره هر عصرده بولنوب نقیب اولیا اولان وخضر نامنی آلان ذات ایله جریان ایدن محاوره در ؛ یاخود صوفیه نک قبول ابتدکاری عالم مثالده کی محاوره در . نته کیم کاتب چاپی میزان الحقده شویله بیان ایدیور : مشایخ کرامک عالم غیبده نیجه سیر وسلوکی وروحانیات ایله معامله سی واردرکه آنلر مرتبه بنده اولمیانلره میسر دکدر .

بوکی حکایات نصوص قطعییه ، دلائل عقلیهیه ، اصلاً وقطعاً مزاحم ومعارض اوله ماز . خضرک وفاتی حقنه روایت اولنان «رحمہم اخی الخضر لو کان حیاً لزارنی» حدیثی ابن حجر عسقلانی نک تحقیقی وجهله ثابت دکدر . اراق خضرک حیاتندن امید قطع ایتمی سکر . خضر علیه السلام ارتحال دارنعم ایتمشدر . وما جعلنا لبشر من قبلك الخلد .

از میرلی اسماعیل حق

چونکه «والذی نفسی بیده لو ان موسی کان حیاً ما وسعته الا ان تبعنی . رواء احمد» حدیث شریفی موجبجه موسی علیه السلام صاغ قالسه ایدی نبی ذیشان صلی الله علیه وسلم افندمز ، اتباع ایده جک ایدی . فصل اولور ، خضر علیه السلام صاغ قالیرده پیغمبر مزه اتباع ایتمز . خضر صاغ اولسیدی پیغمبر مزک رایت سعادت آلتنده مجاهده ایده جک ، صلوۃ جمعه وجماعته حاضر اوله جق ایدی .

۴ — بمضلرینه کوره هر زمانک بر خضری وارددر . خضر نقیب اولیادر . بر نقیب وفات ایدرایسه انک یرینه دیگر بر نقیب اقامه اولنور . بونقیبه خضر دیرلر .

بو قول صوفیه دن بر جماعت اره سنده متداولدر . فقط ابن حجر عسقلانی نک تحقیقی وجهله دعوی بلا دلیلدر .

۵ — ابوالخطاب : حیات خضر حقنه وارد اولان آثارک هیچ بری اهل نقلک اتفاق ایله صحیح دکدر دیور .

۶ — ابو طاهر بن العبادید : خضر صاغ اولیدی نبی ذیشان افندمز کلب ایدی ، دیور .

۷ — ابو یعلی بن المرارده : بعض اصحابمزدن خضرک وفاتی صورولمش ، «اوت وفات ابتد» جوانی ویرلشددر ، دیور .

۸ — ابن جوزی هم حدیث شریف ، هم آیت کریمه ایله خضرک وفات ابتدکی اثبات ایدیور .

[برنجی حدیث] : «والذی نفسی بیده . — الحدیث ؛ رواء احمد» در . بو حدیث شریفدن استدلالک صورتی آنفاً بیان اولونمشدر .

[ایکنجی حدیث] : اللهم ان تهلك هذه العصابة لا تعبد في الارض . — رواء البخاری «در . حدیث شریفی فخر الانبیا افندمز یوم بدرده ایراد ایتمشدر . بدرده خضر یوق ایدی . اکر او کون بر حیات اولسیدی هر حالده شو عمومه داخل اوله جق ایدی . چونکه خضر علیه السلام شبهه یوقکه عابددر .

آیت : واذاخذ الله ميثاق النبيين الى قوله تعالى : ولتنصرنه «نظم جلیلی در . نظم جلیل بمثت جلیلهده بر حیات اولان نبی هر حالده حبیب خدا محمد المصطفی افندمز خضر تلرینه ایمان ایده جک ، یاردم ایده جک ایدی . خضر عهد سعادتده موجود اولیدی حضور رسالته کلیر ، الی ایله ، لسانی ایله یاردم ایدر ، رایت سعادت آلتنده مجاهده ایدر ایدی .

۹ — ابوالحسن بن المناوی ، ابراهیم الحربی دن خضرک وفات ابتدکی نقل ایدیور ، کندسی ده جزماً قائل اولیور ؛ اکثر مغفلین خضرک حیاته قائلدر .

بوابده کی احادیث مرفوعه واهیدر ، اهل کتاب سند اوله مازدیور . «وماجعلنا لبشر من قبلك الخلد» نظم جلیلی ایسه نبی ذیشان افندمز خضر تلرندن اول هیچ بر بشرک مخلد اولمیدیغنی وبوجهله خضرک وفات ابتدکی اثبات ایدیور .